

Větné členy

Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart

Autor: Mgr. Jana Špryňarová

NÁZEV: VY_32_INOVACE_04_CJ3

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2181

Anotace: Materiál tvoří prezentace o větných členech. Je určena pro 7. - 9. třídu. Na základě vzorových vět si žáci zopakují jednotlivé větné členy. Prezentace není zaměřena na výklad, ale na opakování látky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dělení větných členů

základní

podmět

přísudek

rozvíjející

předmět

přívlastek

příslovečné určení

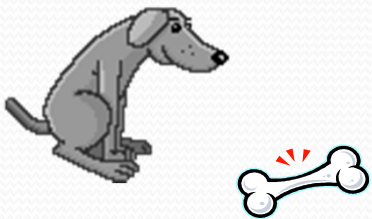
doplněk

přístavek

podmět

- značka: Po

- ptáme se: kdo? co?

- vyjádřený

Náš pes má rád morkové kosti.

- nevyjádřený

Přijdu zítra v pět. (já)

Strýček pojedou do Alp.

Byl tam už vlont. (strýček)

- všeobecný

Do omáčky přidáme smetanu.

Jak si usteleš, tak si lehneš.

přísudek

- značka: P
- vyjadřuje, co podmět dělá, co se s ním děje, jaký je

- slovesný Radek se vrátil včas.
Šli byste s námi do kina?
Zítra můžeme Petra navštívit.
Jitka začne studovat balet.
- jmenný se sponou
Martin je nejlepší v chemii.
Stal se starostou města.
- jmenný (beze spony)
Mladost radost.
Pes – přítel člověka.
- vyjádřený citoslovcem
Žába žbluňk do rybníka.

předmět

- značka: Pt
- ptáme se: pádovými otázkami kromě 1. a 5. pádu
- rozvíjí sloveso nebo přídavné jméno

Byl unesený z té podívané. (2.p.)

Záviděl bratrovi jeho motorku. (3.p.)

Chodí rád chytat ryby. (4.p.)

Věděl o nás úplně všechno. (6.p.)

Promluv si o tom s Milanem. (7.p.)

přívlastek

- značka: Pk

➤ shodný a neshodný

- ptáme se:

Babička ztratila **své** brýle **na** čtení.

jaký? který? čí?

➤ postupně rozvíjející a několikanásobný

Můj mladší bratr je podobný mamince.

Nejradši mám **letní a vánoční** prázdniny.

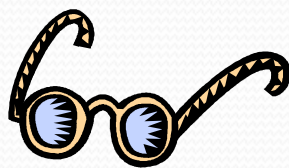
- rozvíjí **vždy**

podstatné jméno

➤ těsný a volný

Řidiči **nerespektující** předpisy mohou dostat pokutu.

Potok, **protékající** horskou strží, byl studený jak led.

přísllovečné určení

- značka: Pu
- ptáme se: podle druhu
- rozvíjí sloveso, přídavné jméno nebo příslovce

Přísllovečná určení:

➤ místa	Stál před domem.
➤ času	Přijď včas.
➤ způsobu	Pilně se učila.
➤ míry	Velmi se mu líbila.
➤ příčiny	Volal kvůli výsledkům.
➤ účelu	Zpíval si pro radost.
➤ podmínky	Vyjedeme za dobrého počasí.
➤ přípustky	Přes počáteční problémy se vyučil.

druhy příslovečných určení

Pu místa	=	kde? kam? odkud? kudy?
Pu času	=	kdy? odkdy? jak dlouho? jak často?
Pu způsobu	=	jak? jakým způsobem?
Pu míry	=	kolik? jak mnoho? jakou měrou?
Pu příčiny	=	proč? z jaké příčiny?
Pu účelu	=	proč? za jakým účelem?
Pu podmínky	=	kdy? za jaké podmínky?
Pu přípustky	=	i v jakém případě? i přes co?

doplňěk

- značka: **Do**
- ptáme se: jaký? jak?
za koho? za co? ...
- rozvíjí sloveso, ale
zároveň se vztahuje k
podmětu či předmětu

Tatínek přijel ze služební cesty **unavený**.

Je považován **za** velmi dobrého **řidiče**.

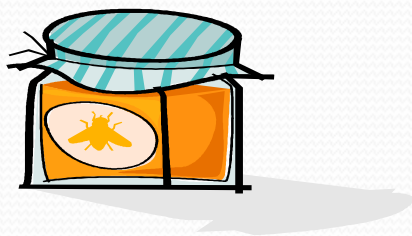
Viděli zloděje **utíkat** do metra.

Jára proběhl cílovou páskou **jako první**.

Vystoupiv z vozu, vydal se pěšky přes park.

přístavek

- značka: Příst.
- jde o rozvitý přívlastek
- stojí za podstatným jménem, které rozvíjí
- jeho základem je podstatné jméno

Karel Čapek, významný český spisovatel, měl bratra malíře.

Jan Železný, mistr světa a olympijský vítěz, navštívil náš atletický oddíl.

Med, zdroj energie pro včelstvo, je odedávna používán jako sladidlo a lék.

Mount Everest, nejvyšší hora světa, je snem každého horolezce.